

Adroddiad o Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd

Teitl: Praesept a Threth y Cyngor 2019/20

Cyfarfod: Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, 28 Ionawr 2019

Awdur: Kate Jackson, Prif Swyddog Cyllid

1. Cyflwyniad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw adolygu sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd dros Ogledd Cymru a gwneud argymhellion ar gyfer praesept a threth y cyngor 2019/20.

2. Argymhellion

2.1 Cynyddu'r praesept i £81,030,000

- Bydd hyn yn cynyddu treth y cyngor o 7.74% - mae hyn yn gyfystyr â £278.10 y flwyddyn, cynnydd o £19.98 y flwyddyn, neu 38c yr wythnos ar gyfer eiddo band D.

- Mae hyn yn gynydd mewn praesept o 8.42% o 2018/19

2.2 Nodi bod £2.832m o arbedion wedi eu nodi ar gyfer 2019/20.

2.3 Nodi bod £2.793m o'r arbedion yn cael eu hail-fuddsoddi i weithgareddau'r rheng flaen.

2.4 Nodi bod £2.614m arall yn cael ei fuddsoddi mewn swyddi'r rheng flaen o'r cynnydd ychwanegol mewn praesept.

2.5 Nodi bod y cynnydd chwyddiant uwch na'r disgwyl o £5.223m yn deillio o'r penderfyniadau a wnaed gan y Llywodraeth o ran costau pensiwn y sector cyhoeddus.

2.6 Nodi bod y cynnydd arfaethedig i dreth y cyngor yn llawer is na lefel y Swyddfa Gartref sef £24.

2.7 Nodi'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, sy'n cynnwys y rhagdybiaethau canlynol:

- Bydd y Cyngor Treth yn cynyddu oddeutu 7.74% yn 2019/20, a 4.32% yn 2020/21, 4.14% yn 2021/22 a 3.97% yn 2022/23 a 3.82% yn 2023/24.
- Bydd grantiau plismona'n aros ar y lefelau presennol yn 2021/21 a thu hwnt.
- Bydd dyfarniadau cyflog blynyddol yn 2% o fis Medi 2019.
- Bydd costau ychwanegol o ran y Fframwaith Cymhwyster Addysg yr Heddlu (PEDQF) newydd o 2020-21, a ni chaiff ei ariannu gan yr Ardoll Brentisiaethau yng Nghymru.

3. Crynodeb o Gyllideb 2019/20

	£m	
Cyllideb 2018/19	<u>146.466</u>	
Gofynion chwyddiant	5.223	+3.57%
Arbedion a nodir	-2.832	-1.93%
Ailfuddsoddi	2.793	+1.91%
Ychwanegedd	2.614	+1.78%
Gofynion Cyllideb 2019/20	<u>154.264</u> +5.32%	

Amcangyfrif o gyfanswm cyllid 2019/20

Grantiau Llywodraeth (cyfran cyllid 47.5%)	73.234	+2.10%
Treth y Cyngor	£278.10	+7.74%
Wedi'i luosi a sylfaen drethu	291,370.01	+0.63%
Praesept (cyfran cyllid 52.5%)	81.030	+8.42%
Cyfanswm y cyllid ar gael	<u>154.264</u>	+5.32%

4. Eitemau Statudol

4.1 Safon y Wybodaeth

4.1.1 Mae'n ofynnol i'r Prif Swyddog Cyllid, o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (s5) wneud sylw ar addasrwydd y wybodaeth i'w ddefnyddio fel sail ar gyfer penderfyniadau cyllidebol. Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn cadarnhau bod y ffigyrau yn yr adroddiadau amrywiol yn deillio o weithdrefnau sy'n parhau i gael eu gweithredu i'r safonau proffesiynol uchaf. Mae'r systemau hyn yn cael eu harchwilio'n fewnol ac yn allanol, ac nid yw archwiliad allanol erioed wedi arwain at adroddiad archwilio amodol. Felly, ym marn y Prif Swyddog Cyllid mae'r wybodaeth hon yn addas i'r diben.

4.1.2 O dan yr un Ddeddf, mae hefyd yn ofynnol i'r Prif Swyddog Cyllid wneud sylw ar ddigonolrwydd y cronfeydd wrth gefn i'w darparu yn y gyllideb. Ym marn y Prif Swyddog Cyllid mae'r gronfa gyffredinol wrth gefn yn parhau i fod yn ddigonol ar gyfer anghenion gweithredu dydd i ddydd yr Heddlu. Mae'r cronfeydd wrth gefn wedi cael eu hadolygu, ac mae mwy o fanylion ar gael yn adran 9. Fodd bynnag, mae'r cronfeydd wrth gefn yn awr yn agosáu at ran isaf yr ystod sy'n dderbyniol, ac efallai bydd angen ailgyflenwi'r cronfeydd wrth gefn dros gwrs y CATC os bydd angen ariannu gwariant heb ei gynllunio neu ar gyfer y rhaglen gyfalaf.

5. Cefndir

5.1 Mae Rhaglen Caledi'r Llywodraeth, a ddechreuodd yn 2011, wedi arwain at doriadau sylweddol ar draws y sector cyhoeddus. Y gostyngiad ariannol a gynlluniwyd yn wreiddiol ar gyfer Cyllidebau'r Heddlu dros y 4 blynedd (2011-12 i 2014-15) o'r CSR2010 oedd 12%; y gostyngiad gwirioneddol mewn grantiau hyd at ddiwedd 2018-2019 fydd 22.2%. Mewn termau real (gan gyfrif chwyddiant), mae hwn wedi'i asesu'n annibynnol fel toriad o 32.2%.

5.2 Mae cynnydd yn Nhreth y Cyngor wedi amrywio rhwng 2% a 4% dros yr un cyfnod. Gosododd y Comisiynydd gynnydd o 3.58% yn Nhreth y Cyngor yn 2018-19 yn dilyn setliad grant wastad (0%) nad oedd yn darparu unrhyw adnoddau ychwanegol tuag at gostau chwyddiant, megis dyfarniadau cyflog. Arweiniodd effaith gyffredinol o gyllid a phwysau chwyddiant a phwysau arall at £31.104 miliwn o doriadau i'r cyllidebau dros gyfnod o 8 mlynedd. Mae hyn yn gyfwerth â gostyngiad ariannol o 21% yng nghyllideb cyn caledi 2010-11 o £148.035 miliwn. Dangosir y toriadau blynyddol yn y tabl isod:

Blwyddyn	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	Cyfanswm
Toriadau a wnaed	£4.678m	£6.016m	£4.634m	£4.325m	£4.448m	£2.838m	£2.686m	£1.479m	£31.104m

- 5.3 Darparodd y Swyddfa Gartref setliad wastad yn 2018-19 a chyflwyno lefel ragdybiedig o gynnydd yn Nhreth y Cyngor i £12, a fyddai'n golygu na fyddai gostyngiad ariannol i'r Heddluoedd pe bai'n cael ei weithredu. Roedd arwyddion cryf y byddai cyllideb wastad yn parhau yn 2019-20.
- 5.4 Mae'r Llywodraeth yn cynnal adolygiad o wariant yn 2019-20 gyda'r bwriad o '*osod cyllidebau hirdymor i'r heddlu ac ystyried sut mae dyrannu adnoddau'n deg rhwng yr heddluoedd*'. Nid yw'n eglur a fydd hyn yn cynnwys adolygiad o'r fformiwla gyllid.

6. Yr Amgylchedd Cynllunio

- 6.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) ynghlwm yn gosod yr amgylchedd cynllunio. Mae'n cynnwys ffigyrau'r blynyddoedd diwethaf, ynghyd â rhagamcaniadau ar gyfer gwariant ac incwm refeniw, a chynlluniau ar gyfer cyfalaf a chronfeydd wrth gefn.
- 6.2 Mae'r broses o ganfod, cytuno ar a gweithredu arbedion yn rhan o'r drefn arferol. Ar ben hynny, cynhaliwyd y Rhaglen Gwelliant Gweithredol a oedd yn adolygiad sylweddol o adnoddau gweithredol a ganolbwyntiai ar blismona cymdogaethol, cadw pobl yn y ddalfa, adnoddau ymchwilio, rheoli digwyddiadau a phennu cwnstabiiliaid a sarsiantiaid. Mae'r broses gyffredinol yn cael ei rheoli gan y Bwrdd Cynllunio Strategol (BCS). Eleni, ystyriodd y Bwrdd y cynllun arbedion a'r ceisiadau ail-fuddsoddi, gan roi ystyriaeth i'r adolygiadau a gynhaliwyd. Ar ben hynny, cynhaliwyd adolygiad blynyddol o gyllidebau cyflog ac ymarfer cyllidebu sylfaen sero ar gyllidebau TG, cyfleusterau, y fflyd ac elfennau o'r gyllideb Cyflenwadau a Gwasanaethau er mwyn cadarnhau'r arbedion yn y cynllun ac er mwyn ceisio dod o hyd i arbedion pellach, os oedd modd.
- 6.3 Rheolwyd y broses drwy ddau gyfarfod cyllidebu penodol a gynhaliwyd fis Hydref a mis Tachwedd. Roedd y RhGG wedi adrodd ei chanfyddiadau yn ôl i'r Prif Swyddogion fis Gorffennaf, cyn ymgynghori yn yr ardaloedd a oedd dan sylw a'r Heddlu ym mis Awst, ac adrodd yn ôl wrth y BCS yn rhan o'r broses o bennu cyllideb ym mis Hydref a Thachwedd.
- 6.4 Yn ychwanegol at yr uchod, aethpwyd drwy'r broses arferol ar gyfer datblygu gofynion ariannol y dyfodol ac mae'r manylion i'w gweld yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC). Wrth ddatblygu'r CATC, rhoddwyd ystyriaeth i'r canlynol:
- Blaenoriaethau lleol a chenedlaethol fel sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Plismona ac yng Nghynllun Gweithredu'r Heddlu
  - Pwysau newydd a phwysau sy'n datblygu
  - Y broses cynllunio strategol
  - Datganiad Rheoli'r Heddlu
  - Strategaethau eraill yr Heddlu
  - Yr hinsawdd economaidd bresennol

- Amcangyfrif o'r adnoddau sydd ar gael i ariannu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig
- Rhagolygon cyllideb ar gyfer y cyfnod yn cynnwys dyfarniadau cyflog
- Y sefyllfa ariannol bresennol
- Y Rhaglen Gyfalaf, y Cod Darbodus a'u heffaith ar y Gyllideb Refeniw
- Cronfeydd wrth gefn a Balansau
- Creu incwm, gweithgareddau masnachu a grantiau
- Cydweithio

6.5 Erbyn yr ail gyfarfod cyllideb a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd 2019 roedd y Prif Gwnstabl newydd, Carl Foulkes wedi ymgymryd â'i swydd. Roedd y Prif Gwnstabl wedi derbyn briff ar yr adolygiad RhGG ac elfennau eraill y cynigion; roedd y cyfarfod cyllideb ar 19 Tachwedd wedi trafod yr holl faterion o amgylch datblygu'r gyllideb, yn cynnwys Proffiliau Gwerth am Arian, Cyfalaf, Cronfeydd wrth gefn a risgiau yn y dyfodol, yn ogystal â chynigion arbedion ac ailfuddsoddi.

6.6 Cynhaliwyd cyfarfod rhwng y Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'u cynrychiolwyr ar 20 Tachwedd i drafod cynigion ar gyfer y gyllideb. Cyhoeddwyd ffigyrau grant y Llywodraeth ar 13 Rhagfyr 2018. Trafodwyd cynigion eraill ar ôl y cyhoeddiad ar 21 Rhagfyr mewn cyfarfod rhwng y Comisiynydd a'i staff a Thîm y Prif Swyddog. Datblygwyd y cynigion ychwanegol a chawsant eu trafod mewn cyfarfod arall ar 3 Ionawr 2019 lle cytunwyd ar y cynigion terfynol.

7. Dyraniadau Cyllid

7.1 Ni roddodd y Llywodraeth Ddyraniadau Cyllid Dros Dro ar gyfer 2019-20 fel rhan o setliad 2018-19. Fodd bynnag, roedd y setliad yn cynnwys y paragraff canlynol oedd yn gosod bwriad clir i ddarparu grant wastad a'r gallu i gynyddu Treth y Cyngor o £12 yn 2019-20 – *'Ein bwriad yw parhau â grant heddlu wastad yn 2019/20 ac ailadrodd yr un hyblygrwydd praesept er mwyn caniatáu'r Comisiynwyr i godi £1 ychwanegol y mis o braesept lleol yn 2019/20'*.

7.2 Mae'r diffiniad hwn o 'setliad gwastad' yn doriad mewn termau real, gan nad yw'n darparu ar gyfer chwyddiant nac unrhyw ofynion newydd neu ychwanegol sy'n wynebu Gwasanaeth yr Heddlu. Nid yw peidio â chydabod chwyddiant yn gynaliadwy a bydd yn arwain at leihad parhaus mewn adnoddau sydd ar gael. Mae chwyddiant cyflog wedi bod yn 2% i swyddogion a staff dros y ddwy flynedd ddiwethaf ac mae chwyddiant cyffredinol ychydig dros 2%. Gwnaed y sefyllfa chwyddiant yn llawer gwaeth yn 2019-20 a 2020-21 pan gyhoeddwyd i ddechrau ar 7 Medi 2018, ac yna cadarnhawyd fel rhan o gyhoeddiadau'r Gyllideb, y byddai cyfraniadau Cyflogwr Swyddogion yn cynyddu o 9.7%. Nodir hyn isod.

7.3 Yn rhan o brisiad pensiwn 2016 mae Trysorlys ei mawrhydi wedi cyhoeddi 'cyfarwyddyd' prisiad pensiwn y Sector Cyhoeddus sy'n cynyddu cyfradd gyfrannu'r cyflogwyr o 2019-20 ymlaen ar gyfer cynlluniau pensiwn heb gronfa yn y Sector Cyhoeddus, sy'n effeithio ar Gynllun Pensiwn yr Heddlu. Y prif newid yw'r gostyngiad i'r Gyfradd Ddisgownt, a ddefnyddir i droi taliadau pensiwn yn y dyfodol i'r gwerth presennol. Mae'r gyfradd hon yn adlewyrchu

barn y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ar y rhagolygon economaidd cenedlaethol ar hyn o bryd, sy'n adlewyrchu cyfnod penodol o ansicr cyn Brexit. Gostyngwyd y gyfradd ddisgownt o 3.0% i 2.4%, a arweiniodd at gynnydd o 9.7% i gyfradd cyfraniad pensiwn y cyflogwr.

- 7.4 Y gyfradd bresennol yw 24.2%. Mae'r gyfradd hon eisoes yn cynnwys cyfraniad ychwanegol o 2.9% yn uwch na'r prisiad actiwaraidd yn dilyn penderfyniadau a wnaed yn rhan o'r prisiad blaenorol. Disgwylid i ddechrau mai'r gyfradd newydd fyddai 33.9%, a fyddai'n cael ei gyfyngu i gyfradd gyfwerth o 28% yn 2019-20 trwy ddarparu grant un flwyddyn, a chodi'r swm llawn yn 2020-21. Cynhaliwyd trafodaethau'n genedlaethol rhwng Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu, Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd, y Swyddfa Gartref a'r Trysorlys. Yn rhan o'r cyhoeddiad cyllid ar 13 Rhagfyr 2018, cadarnhawyd cyfradd gyfrannu derfynol o 31% (wedi tynnu'r cyfraniad ychwanegol).
- 7.5 Y gost ychwanegol i HGC fydd £2.1 miliwn yn 2019-20 ac £1.9 miliwn arall yn 2020-21. Mae crynodeb o hyn yn y tabl isod. Mae hyn yn chwyddiant ychwanegol o 1.43% ar gyllideb 2019-20, sydd gyfwerth â chynnydd o 2.78% yn Nhreth y Cyngor.

	Actiwaraidd	Gordal	Cyfanswm	Cost	Cynnydd	Cost
	%	%	%	19-20 £'000	19-20 £'000	20-21 £'000
Cyfradd Cyfredol Amcan. gwreiddiol	21.3	2.9	24.2	12,833		
Diwygiedig	31.0	2.9	33.9	18,046	5,213	5,574
	31.0	0	31.0	16,503	3,670	4,000
Grant					1,582	0
Cost Net					2,088	4,000

- 7.6 Gwnaed y cyhoeddiad am gyllid 2019-20 ar 13 Rhagfyr 2018. Nid oedd y cyhoeddiad am setliad ariannol wastad fel y flwyddyn flaenorol, ond am gynnydd o 2.1%. Mae hyn yn gynnydd o £1.506 miliwn ar gyfer HGC. Dyma'r cynnydd cyntaf mewn grant ers 2010-11.
- 7.7 Roedd y setliad hefyd yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol i'r Heddlu yn Lloegr i gynyddu Treth Band D y Cyngor hyd at £24. Mae hyn hefyd yn uwch na'r ffigwr o £12 o gyhoeddwyd yn flaenorol. Byddai hyn yn rhoi ystod o gynnydd mewn Treth y Cyngor o 9.3% a 21.8% pe byddai Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn cynyddu Treth y Cyngor £24. Penderfyniad bob Comisiynwr Heddlu a Throsedd yn unigol yw cynyddu Treth y Cyngor i'r symiau hyn. Yng Nghymru rhaid i Lywodraeth Cymru ddiffinio unrhyw gap ar Dreth y Cyngor, ond ar adeg

ysgrifennu'r adroddiad hwn, nid ydynt wedi gwneud hynny. Mae'r Swyddfa Gartref wedi rhagdybio y bydd holl Luoedd yn cynyddu Treth y Cyngor £24 wrth gyfrifo'r cyfanswm ychwanegol posibl sydd ar gael i Luoedd o Braesept Treth y Cyngor o £509 miliwn. Mae mwy o wybodaeth yn Atodiad B (Llythyr Setliad Dros Dro)

- 7.8 Yn genedlaethol mae'r Swyddfa Gartref wedi datgan y bydd y cynnydd mewn grant a hyblygrwydd cynyddol yn Nhreth y Cyngor yn cynyddu'r cyllid sydd ar gael o £813 miliwn. Cafodd hyn ei ddisgrifio yn eu llythyr cyllid fel a ganlyn

Dyna pam, y byddwn yn cynyddu'r cyllid sydd ar gael i Gomisiynwyr hyd at £813m, pe byddai'r Comisiynwyr yn defnyddio'u hyblygrwydd â'r praesept yn llawn. Dyma'r cynnydd blynyddol mwyaf ers 2010. Mae hynny yng nghyd-destun cynnydd mewn cyllid heddlu gwrthderfysgaeth a buddsoddiadau mewn troseddau difrifol a threfnedig sy'n golygu cynnydd yng nghyfanswm cyllid yr heddlu yn 2019/20 o tua £970 miliwn, eto, os yw Comisiynwyr yn defnyddio eu hyblygrwydd â'r praesept yn llawn. Rydym ni yn bersonol wedi ymrwymo i sicrhau bod gan yr heddlu yr adnoddau maent eu hangen.'

- 7.9 Fodd bynnag, roedd y cyhoeddiad yn cynnwys pedwar maes blaenoriaeth i yrru effeithlonrwydd, cynhyrchiant ac effeithiolrwydd, sydd fel a ganlyn

Yn 2019/20, rydym yn buddsoddi mwy mewn plismona. Rydym angen eich cymorth i sicrhau y caiff ei wario'n dda. Mae hyn yn hynod o bwysig pan fydd y Llywodraeth yn gwneud penderfyniadau ar yr Adolygiad o Wariant y flwyddyn nesaf. Felly mae'r setliad cyllid yn gosod pedwar maes blaenoriaeth i yrru effeithlonrwydd, cynhyrchiant ac effeithiolrwydd y flwyddyn nesaf.

1. *Ar ran y trethdalwr, mae'r Llywodraeth yn disgwyl gweld arbedion effeithlonrwydd parhaus yn 2019/20 trwy gaffael cyfunol a gwasanaethau a rennir. Rhaid i ni weld dulliau cenedlaethol o gaffael ffforensig, cerbydau a chyfarpar sylfaenol megis helmedau. Yn achos ffforensig, nid yw hyn am arbedion ariannol, ond er mwyn cydweithio i gynnal marchnad effeithlon sy'n cefnogi anghenion plismona a'r system gyfiawnder droseddol gyfan.*

2. *Disgwyliwn gynnydd mawr i ddatrys yr heriau mewn adnoddau ymchwilio a nodwyd gan Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei Mawrhydi a'r Gwasanaethau Tân ac Achub, yn cynnwys recriwtio mwy o dditectifs i fynd i'r afael â'r diffyg. Byddwn yn gweithio gyda'r Coleg Plismona a Chyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu i gefnogi'r lluoedd i wneud y newid hwn drwy gyflymu eu cynllun gweithredu ar ymchwiliadau, gan wneud defnydd llawn o'r arloesi a gynigir gan Police Now.*

3. *Gwella cynhyrchiant yn cynnwys defnydd doeth o ddata a galluoedd digidol yn cynnwys gweithio symudol, gyda'r uchelgais o ddarparu £50 miliwn o enillion cynhyrchiant yn 2019/20.*

4. *Ar ben hynny, disgwyliwn i'r lluoedd gynnal ymateb SOC sy'n cynnwys adnabod a rheoli bygythiadau lleol yn ogystal â chefnogaeth ar gyfer blaenoriaethau cenedlaethol a*

rhanbarthol. Dylai'r ymateb hwn gael ei adeiladu o gwmpas ymyrryd â bygythiadau SOC lleol ynghyd ag atal, diogelu, partneriaethau ac ymgysylltu â'r gymuned.'

- 7.10 Mae'r swm sydd ar gael i blismona'n parhau i gael ei frigidorri, gyda chynnydd arall o £84 miliwn yn 2019-20. Mae'r swm a frigidorrir yn gostwng y grant craidd a dderbynia Gogledd Cymru o £10.6 miliwn, gyda chyfran fechan yn unig o hwnnw'n cael ei dderbyn fel cyllid ychwanegol neu fudd uniongyrchol.
- 7.11 Er bod y setliad hwn yn ymddangos fel gwelliant ar y blynyddoedd blaenorol, mae'n rhaid ystyried hyn yng nghyd-destun cyflogau cynyddol a chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â chwyddiant a'r chwyddiant pensiwn ychwanegol hefyd. Ar ben hyn, mae disgwyl y bydd mwy o fuddsoddiadau ac adnoddau'n cael eu neilltuo ar gyfer galluoedd ditectifs, adnoddau troseddau difrifol a threfnedig a galluoedd digidol a symudol.
- 7.12 Mae llawer o ansicrwydd ynglŷn â chyllid yn y dyfodol. Ymddengys bod y Swyddfa Gartref yn derbyn bod cyllid yr Heddlu wedi'i gwtogi gymaint â phosib', ond mae ansicrwydd economaidd ynghlwm â Brexit yn ei gwneud yn anodd darogan faint o adnoddau fydd ar gael. Mae golwg ar osod lefel wastad o gyllid o 2020-21 ymlaen, sy'n welliant ar y toriad o -1% a ragwelid yn y CATC diwethaf.

8. Cyllideb 2018/19 i 2022/23

- 8.1 Mae manylion y Gyllideb a'r newidiadau ar gyfer 2019-20 a'r blynyddoedd i ddod i'w gweld yn Atodiad A.
- 8.2 Y prif ragdybiaethau fel y CATC blaenorol yw fel a ganlyn:
- Chwyddiant cyflog blynyddol o 2% o fis Medi
  - Chwyddiant cyffredinol o 2%, chwyddiant penodol lle bo'n hysbys
  - Cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 7.74% yn 2019-20 a £12 y flwyddyn yn y blynyddoedd dilynol sy'n gyfystyr â 4.32% yn 2020-21, 4.41% 2021-22, 3.97% 2022-23 a 3.82% yn 2023-24.
  - Cynnydd mewn grant o 2.1% yn 2019-20, a setliad gwastad 0% ar gyfer y blynyddoedd dilynol
  - Cynnydd o 0.25% yn y sylfaen drethu o 2020-21 ymlaen

Mae hyn yn rhoi sefyllfa cyffredinol o

	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol
	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Llinell Sylfaen	146,466	154,264	157,972	161,696	165,440

Chwyddiant, yn cynnwys Pensiynau'r Heddlu	5,223	5,124	3,475	3,781	3,988
Twf o ail-fuddsoddi	2,793	1,887	656	213	24
Arbedion	-2,832	-2,628	-407	-250	-250
Twf parhaol/dros dro ychwanegol	2,614	-675			
Gofyniad Cyllidebol	154,264	157,972	161,696	165,440	169,202
Cyfanswm grant	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234
Praesept o Dreth y Cyngor	-81,030	-84,738	-88,462	-92,206	-95,968
Cyfanswm	-154,264	-157,972	-161,696	-165,440	-169,202
Balans	0	0	0	0	0
Balans Blynyddol	0	0	0	0	0
% y cynnydd yn Nhreth y Cyngor	7.74%	4.32%	4.14%	3.97%	3.82%
Cynnydd mewn £	19.98	12.00	12.00	12.00	12.00

8.3 Mae'r gyllideb a osodwyd wedi'i mantoli dros 5 mlynedd; fodd bynnag, mae ansicrwydd sylweddol o 2020-21 ymlaen. Yr hyn yr ydym yn ei wybod yw bod effaith cynnydd Pensiynau Swyddogion yr Heddlu dros ddwy flynedd. Mae llawer o waith wedi'i wneud i ddod o hyd i arbedion effeithlonrwydd drwy'r Rhaglen Gwelliant Gweithredol ac adolygiadau eraill a nodi lle sydd orau i ail-fuddsoddi'r arbedion effeithlonrwydd hyn i fynd i'r afael â bylchau yn y Gwasanaeth a'r galw sydd wastad yn newid y mae Heddluoedd yn ei wynebu. Mae cynlluniau i gyflwyno'r newidiadau hyn dros y ddwy flynedd nesaf. Ar ben hynny, mae'r Swyddfa Gartref yn disgwyl y bydd adnoddau ychwanegol i dargedu niferoedd o dditectifs a throseddau difrifol a threfnedig. Mae hyn wedi'i nodi isod o ran effaith gyffredinol chwyddiant, y cynllun arbedion a'r cynllun ail-fuddsoddi ac ym mhle mae cynlluniau i neilltuo adnoddau ychwanegol. Mae hyn yn gosod cynllun cadarn dros y ddwy flynedd nesaf sy'n mynd i'r afael â phroblem y Pensiynau yn ogystal â'r cynnydd o ran galw yn effeithlon ac effeithiol.

8.4 Cytunwyd ar ddyfarniad cyflog o 2% o fis Medi 2018 ymlaen ar gyfer Swyddogion a Staff, a rhagwelir y bydd dyfarniad cyflog yn 2% bob blwyddyn. Amcangyfrifir y bydd y cynnydd cyffredinol mewn chwyddiant cyflog yn 2019-20 yn £1.8 miliwn. Yn ogystal â hyn, bydd angen cynnwys cynnydd o £2 filiwn ar gyfer cyfraniad Pensiwn Cyflogwr Swyddogion Heddlu. Amcangyfrifir chwyddiant cyffredinol ar darged Banc Lloegr, sef 2%. Fodd bynnag, mae'r holl linellau cyllidebau'n cael eu hadolygu i asesu a yw hyn yn ormodol neu'n ddigonol (gan edrych ar wariant a rhagdybiaethau'r gorffennol). Mae cynnydd sylweddol mewn costau ynni yn 2019-20 gan fod pris olew ar y pwynt uchaf ers 4 blynedd, prisiau carbon a glo ar eu pwynt

uchaf ers 10 mlynedd, y bunt yn wan, taliadau rhwydweithio a chapasiti a newidiadau i daliadau amgylcheddol. Mae crynodeb o'r costau chwyddiantol a'u heffaith ar Dreth y Cyngor i'w weld isod.

	£000	Cynnydd cyfwerth yn Nhreth y Cyngor £	Cynnydd cyfwerth yn Nhreth y Cyngor %	Chwyddiant cyffredinol
Chwyddiant cyflogau	1,823	£ 6.26	2.42%	1.24%
Chwyddiant prisiau	1,312	£ 4.50	1.74%	0.90%
Pensiwn yr Heddlu	2,088	£ 7.17	2.78%	1.43%
Cyfanswm chwyddiant	5,223	£ 17.93	6.94%	3.57%

- 8.5 Mae hyn yn llawer uwch na'r blynyddoedd diwethaf. Mae hyn wedi ei danddatgan gan fod grant un flwyddyn o £1.582 miliwn wedi cael ei ddarparu ar gyfer rhan o'r cynnydd mewn Pensiwn sy'n gyfystyr â chynnydd chwyddiant ychwanegol o 1.1%. Bydd chwyddiant cyflog yn uwch yn y blynyddoedd i ddod oherwydd costau pensiwn cynyddol. Byddai angen cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 6.94% i ddarparu ar gyfer chwyddiant yn unig pe na bai cynnydd yn y grant cyffredinol.
- 8.6 Mae cynnydd ychwanegol ar gyfer Fframwaith Cymhwyster Addysg yr Heddlu (PEQF) a chyllid cyfalaf wedi cael ei gynnwys yn yr amcangyfrifon o 2020-21 ymlaen. Mae'r rhain wedi eu nodi yn y CATC ac yn cael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn yn barod ar gyfer cyllideb 2020-21.
- 8.7 Mae grantiau wedi cynyddu ar gyfer 2019-20, fodd bynnag, nid oes unrhyw arwyddion y bydd hyn yn parhau yn 2020-21. Rhagdybir y byddent yn parhau wedi rhewi yn y blynyddoedd i ddod. Mae amcangyfrif o gynnydd o 0.25% yn y sylfaen drethu wedi ei gynnwys yn y ffigyrau.
- 8.8 Roedd cylch cynllunio 2017-18 yn cynnwys adolygiadau gwasanaeth oedd yn ymdrin â 41% o'r Heddlu sef gwariant staff o £50 miliwn. Roedd y rhain yn cynnwys adnoddau patrolio a'r cysylltiad â'r Uned Adnoddau Rheoli, adnoddau ymchwilio, plismona ffyrdd, fforensig, y ddalfa, AD, prosiectau a gwasanaethau glanhau. Roedd yr adolygiadau hyn ar gamau gwahanol, mae'r Uned Adnoddau Rheoli wedi'i gweithredu ac mae canfyddiadau cychwynol yr Adolygiad Ymchwiliadol wedi'u hadrodd. Roedd elfennau gweithredol yr adolygiadau cyfredol, ynghyd â'r elfennau ychwanegol wedi dod ynghyd o fewn Rhaglen Gwelliant Gweithredol (RhGG) yn ystod 2018-19.
- 8.9 Cynhaliodd y RhGG adolygiad ar 47% o'r Heddlu yn seiliedig ar dystiolaeth; arweiniwyd hwn gan dîm o swyddogion gweithredol gyda chefnogaeth yr Uned Gallu a Galw, yr Adran Gyllid, Adnoddau Dynol ac eraill. Y meysydd dan sylw oedd
- **Adolygiad Ymchwiliadol** – Roedd yr Adolygiad yn canolbwyntio ar yr adnoddau ymchwiliadol gofynnol yr oedd eu hangen ar lefel leol i ymdrin â newid yn y galw. Y cynnig yw cynyddu'r

adnoddau sydd ar gael o 32; bydd y rhain yn gyfuniad o adnoddau ditectif ac Ymchwilwyr Cefnogaeth Gymunedol yr Heddlu. Mae newid yn y galw wedi arwain at gynydd o 30% i 50% o droseddau y mae angen 100 diwrnod neu fwy i ymchwilio iddynt.

- **Plismona Cymdogaethau** – Mae buddsoddiad HGC mewn timau plismona cymdogaethau i'w weld yn uwch na Heddluoedd eraill o fewn y proffiliau gwerth am arian Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei mawrhydi, a HGC yw'r uchaf o ran niferoedd Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu fesul 1000 o'r boblogaeth. Casglodd yr adolygiad y gellid cynnal darpariaeth y gwasanaeth drwy gwtogi 59 o Swyddogion Cymorth Cymunedol, 21 o Heddweision a 6 Sarsiant dros ddwy flynedd.
- **Adolygiad Heddweision a Sarsiantiaid Gwasanaeth Lleol yr Heddlu** – roedd yr adolygiad yn edrych ar ffiniau ardaloedd, patrymau sifftiau a chyfraddau sarsiantiaid i heddweision a'r ffordd orau o ymdrin â newid yn y galw. Y canlyniad oedd parhau â'r opsiwn o 10 ardal (yn hytrach na'r un am 8 ardal) a newid y patrymau sifftiau i opsiwn 4 tîm. Bydd hyn yn golygu bod angen 5 sarsiant a 4 heddwys yn ychwanegol.
- **Adolygiad ar Ddalfeydd** – Roedd yr adolygiad yn edrych ar lefelau staffio a phatrymau sifftiau ac roedd rôl newydd penderfynwyr yng ngwasanaeth yr Heddlu wedi'i chynnwys. Bydd cwtogiad cyffredinol o 3 swydd, ond mae rôl y penderfynwr yng Ngwasanaeth yr Heddlu wedi'i chynnwys yn y niferoedd sefydledig.
- **Uned Rheoli Digwyddiadau** – Roedd yr adolygiad yn ystyried sut roedd digwyddiadau'n cael eu rheoli, sut y gellid defnyddio'r system uwchraddio i leihau galw a diffinio cyfrifoldebau o ran rheoli digwyddiadau'n glir er mwyn osgoi ailadrodd. Bydd ei gweithredu'n golygu arbed 12 swydd.

8.10 Mae'r holl adolygiadau uchod yn gysylltiedig â'i gilydd; roedd hyn wedi'i ystyried, yn ogystal â chysylltiadau â meysydd eraill yn rhan o'r Rhaglen. Mae llawer o waith ymgynghori wedi'i wneud ac mae'r ymgynghoriad terfynol ar batrymau sifftiau'n dal i fynd. I ddechrau, byddai'r Rhaglen yn cael ei gweithredu dros dair blynedd ond mae bellach wedi'i chynllunio dros ddwy flynedd. Mae'r canlyniadau'n cyfrannu at y cynllun arbedion cyffredinol a'r cynlluniau ail-fuddsoddi isod.

8.11 Daeth adolygiadau eraill sydd ar fynd a'r adolygiad blynyddol o'r gyllideb o hyd i £1.095 miliwn o arbedion eraill yn 2019-20. Ceir hyd i arbedion yn y dyfodol yn rhan o waith yr Uned Galw a Gallu gyda'r Prosiectau Digidol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni. Mae'r cynllun arbedion wedi'i gadarnhau ar gyfer y flwyddyn nesaf a'r cynllun drafft ar gyfer y dyfodol i'w weld yn y tabl isod.

Arbedion	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000
RhGG/Uned Galw a Gallu					
Plismona Cymdogaethau	1,638	1,493	0	0	0

Y ddalffa	-73	82	82	0	0
Rheoli digwyddiadau	172	222	0	0	0
Adolygiadau Digidol/Uned Galw a Gallu	0	500	250	250	250
Meysydd adolygu eraill					
Contractau TG	0	75	75	0	0
Ystadau yn cynnwys PFI/Glanhau	425	175	0	0	0
Fforensig	100	0	0	0	0
Caffael	20	80	0	0	0
Arbedion Adolygu'r Gyllideb - Atebolrwydd cyflogwr/y cyhoedd	150	0	0	0	0
Adran Gweinyddu Cyfiawnder – 2 Trwyddedu arfau tanio	100	0	0	0	0
Adolygiad Cyllideb	300	0	0	0	0
Cyfanswm	2,832	2,628	407	250	250

- 8.12 Yn ystod y cylch cynllunio daeth yn amlwg bod technoleg ddigidol yn faes sydd angen buddsoddi ynddo, oherwydd y gofynion cenedlaethol a'r manteision mae technoleg yn ei ddarparu. Bydd hyn yn golygu uwchraddio'r caledwedd presennol, a newid prosesau busnes er mwyn gwneud y mwyaf o'r manteision a fydd, yn eu tro, yn darparu arbedion effeithlonrwydd ychwanegol. Mae datblygiadau digidol wedi'u rhannu'n 3 maes: symudedd a gallu, rheoli galw a thechnoleg i gynorthwyo gyda chasglu cudd-wybodaeth. Yn ychwanegol at y rhain, mae prosiectau sy'n ymwneud â Thrawsnewid y Gweithlu, Cydweithio a Phartneriaethau a Datblygu Gweithredol a Busnes angen buddsoddiadau ychwanegol yn y Swyddfa Rheoli Rhaglenni a pharhad yr Uned Galw a Gallu. Mae hyn yn gofyn am fuddsoddiad cyffredinol o £1.480 miliwn yn 2019-20; a £0.755 miliwn o hwnnw'n fuddsoddiad cylchol mewn technoleg yn seiliedig ar gytundebau cenedlaethol a symud tuag at gytundeb trwyddedu ar gyfer meddalwedd Microsoft (Rhaglen Alluogi Genedlaethol) a £0.725 miliwn am staff Rheoli Prosiectau a Chefnogi (2 TG; 5 Swyddog Rheoli Prosiectau a 6 yn yr Uned Galw a Gallu).
- 8.13 Nodwyd meysydd twf eraill i'w cyllido drwy ail-fuddsoddi arbedion fel cyfraniadau at gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol. Mae hyn yn cynnwys cyfraniad newydd tuag at Dîm Cydweithio Cymru Gyfan a chyfraniadau a thimau Cydweithio Gogledd-orllewin Prydain. Nodwyd gofynion ychwanegol hefyd o fewn Darpariaethau Meddygol Dalfeydd, cefnogaeth Camerâu'r Corff a Gwiriadau. Nodir y symiau a ail-fuddsoddwyd yn y tabl isod. Mae'r ychwanegiadau hyn o £2.793 miliwn yn cael eu hariannu o'r arbedion effeithlonrwydd y daethpwyd o hyd iddynt, sef £2.832 miliwn.

Twf a gyllidir drwy ail-fuddsoddi arbedion	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000
RhGG - Perfformiad	86	428	0	0	0
RhGG - Adolygiad ymchwiliadol	797	-25	0	0	0

PEQF	21	779	656	213	24
Benthyca cyfalaf	0	400	0	0	0
TG - Rhaglen alluogi genedlaethol/digideiddio	877	305	0	0	0
Swyddfa Rheoli Rhaglenni	338	0	0	0	0
Uned Galw a Gallu	265	0	0	0	0
Adolygiad o Wasanaethau Meddygol - Darpariaeth yn y ddalffa/Nyrsys Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol	123	0	0	0	0
Atal troseddau - Datrys problemau	58	0	0	0	0
Cyfraniad i gyrrff - Cymru gyfan, Gogledd-orllewin Prydain, Polisi Arfau Tanio, ac ati	170	0	0	0	0
Arall - cefnogaeth camerâu'r corff a gwiriadau	57	0	0	0	0
Cyfanswm	2,793	1,887	656	213	24

8.14 **Ychwanegedd** - Mae setliad y gyllideb gan y Swyddfa Gartref eleni ychydig yn well na'r disgwyl. Yn ychwanegol at hyn, mae'r llythyr sy'n cyd-fynd ag o gan y Swyddfa Gartref yn rhoi cefnogaeth gref i Heddluoedd geisio derbyn cymaint o arian ag y gallant drwy braesept Treth y Cyngor. Awgrymir y dylai lluoedd chwilio i gynyddu praesept y dreth gyngor hyd at £24 y flwyddyn ar gyfer eiddo Band D. Credir y bydd y mwyafrif o'r lluoedd yn ceisio gwneud hynny gyda chefnogaeth eu Comisiynwyr a'r Paneli Heddlu a Throsedd. Cydnabyddir hefyd bod Heddlu Gogledd Cymru eisoes yn elwa o gefnogaeth ariannol gref gan y gymuned leol. Bydd cynyddu Treth y Cyngor £19.98 yn hytrach na £24 yn caniatáu buddsoddiadau cyflawnadwy o £2.6 miliwn i gefnogi amcanion y Comisiynydd a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl. I ddod i'r casgliadau hyn datblygwyd ystyriaeth o broffiliau gwerth am arian Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei Mawrhydi, data perfformiad yr Heddlu, dealltwriaeth o'r galw am gapasiti gan y RhGG, Datganiad Rheoli'r Heddlu a barn broffesiynol arweinwyr y gwasanaeth a'u timoedd. Drwy ymrwymo £0.675 miliwn o hyn tuag wariant un tro, bydd hyn yn galluogi i gyllideb 2020-21 gael ei mantoli yn seiliedig ar y rhagdybiaethau uchod. Bydd hyn yn cynyddu nifer y Swyddogion o 34 a Staff o 6, felly bydd angen recriwtio 90 o swyddogion newydd yn 2019-20 yn hytrach na 54 fel y cynlluniwyd.

8.15 Y meysydd ar gyfer buddsoddi a gytunwyd arnynt yw

- **Cynyddu capasiti a gallu rhagweithiol gweithredol**

Nod – Sefydlu Tasglu a arweinir yn ganolog. Darparu capasiti deinamig ychwanegol i fynd i'r afael â throsedd yn rhagweithiol a chyflawni deilliannau trawsnewidiol tuag at flaenoriaethau gweithredol.

Manteision - Darpariaeth o adnodd deinamig a hyblyg o amgylch trosedd lefel 1/lefel 2 a gwella sgiliau i gefnogi rhagweithgaredd. Capasiti i weithio'n uniongyrchol a rhagweithiol yn erbyn unigolion penodol, safleoedd a lleoliadau a ganfyddir drwy fentrau datrys problemau gwell ar draws gogledd Cymru.

- **Cynyddu capasiti a gallu i ddelio â throseddau difrifol a threfnedig**

Nod – Cynyddu capasiti i ddelio â throseddau difrifol a threfnedig i ganolbwyntio ar weithrediadau i ddiwallu soffistigeiddrwydd ac amllder troseddau difrifol, rhwydweithiau cyflenwi cyffuriau a llinellau sirol.

Manteision - Gallu cynyddol i fynd i'r afael â throseddau difrifol a threfnedig. Bydd mwy o gapasiti yn galluogi'r uned troseddau difrifol a threfnedig wella ei heffaith gyffredinol ar flaenoriaeth yr heddlu a sicrhau bod tactegau a gweithredoedd yn cael eu cwblhau i gyflawni gwell perfformiadau.

- **Cynyddu capasiti un pwynt cyswllt ffôn a dadansoddol**

Nod – Gwella capasiti ar gyfer nodi targedau a chasglu cudd-wybodaeth drwy ddata cyfathrebu.

Manteision - Bydd datblygu gwybodaeth a chudd-wybodaeth gywir drwy'r mecanwaith yn helpu i gwtogi ymholiadau a sicrhau bod ymchwiliadau'n cael eu targedu'n gywir.

- **Datblygu a gweithredu tîm unigolion ar ffo newydd**

Nod – Canfod ac arestio unigolion y mae'r heddlu yn chwilio amdanynt am amrywiaeth eang o droseddau ac a gredir eu bod yng Ngogledd Cymru.

Manteision – Dod ag unigolion y mae'r heddlu'n chwilio amdanynt i gyfiawnder, bydd y rhagolwg o gael eu dal a'u cadw yn y ddalfa yn lleihau'r tebygrwydd i unigolion y mae'r heddlu'n chwilio amdanynt ymwreiddio mewn cymunedau yng ngogledd Cymru.

- **Cynyddu capasiti ar gyfer archwiliadau fforensig digidol**

Nod – Galluogi'r Uned Fforensig Ddigidol i gynnal y cytundebau lefel gwasanaeth presennol ar draws y sefydliad a pharhau i gefnogi ymchwiliwyr mewn trosedd difrifol a chymhleth.

- **Manteision** – Gan fod yr Uned Fforensig Ddigidol yn darparu cefnogaeth amhrisiadwy i Dîm Ymchwiliadau ar-lein yr Heddlu a holl ymchwiliadau, lle mae cynnydd blynyddol mewn galw a chynnydd mewn achosion cymhleth sy'n gysylltiedig â materion diogelu, bydd cynyddu'r nifer o staff yn yr uned fforensig ddigidol yn sicrhau bod gostyngiad yn y tebygolrwydd o oedi wrth brosesu ymchwiliadau i droseddau. Bydd hefyd yn lleihau'r angen i roi contractau yn allanol ac oedi gwaith fforensig digidol pwysig.

- **Cynyddu'r nifer o swyddogion cam-drin domestig**

Nod – Galluogi swyddogion cam-drin domestig fodloni'r cynnydd mewn galw a lleihau gwendidau sy'n gysylltiedig â dioddefwyr cam-drin domestig.

Manteision – Mae swyddogion cam-drin domestig yn darparu cefnogaeth werthfawr, atgyfeiriadau ac yn cydweithredu'n agos â sefydliadau partner er mwyn cynorthwyo dioddefwyr cam-drin domestig. Mae data presennol yn dangos cynnydd mewn trosedd ddomestig gyda chyfran fawr o'r dioddefwyr angen cefnogaeth uniongyrchol gan swyddogion cam-drin domestig. Mae HGC hefyd yn gweithio i ganllawiau Bywydau Mwy Diogel felly ystyrir bod cynyddu'r nifer o swyddogion cam-drin domestig yn hanfodol er mwyn parhau i ddarparu'r un lefelau gwasanaeth presennol.

- Cynyddu nifer o Swyddogion yr Uned Troseddwy Rhyw a Thrais**
Nod – Galluogi swyddogion yr Uned Troseddwy Rhyw a Thrais i ddarparu rheolaeth gadarn o’r cohort presennol o droseddwy a chefnogi gwaith datrys problemau ataliol o amgylch y rhai sy’n peri’r risg mwyaf i gymunedau.
Manteision – Bydd cynyddu nifer o swyddogion yr uned yn rhoi cadernid ar gyfer y galw cynyddol mewn rheoli troseddwy a’r disgwyliad i wneud mwy o waith ataliol gyda’r rhai a asesir o fod yn risg uchel a risg uchel iawn.
- Cynyddu swyddogaethau Onyx a darparu gallu cam-fanteisio troseddol ar blant**
Nod - Datblygu’r uned Onyx i Uned Camfanteisio Plant er mwyn canfod dioddefwyr cam-fanteisio’n rhywiol ar blant a cham-fanteisio troseddol ar blant, ymgysylltu â nhw a’u cefnogi yn defnyddio dull amlasiantaeth.
Manteision - Bydd datblygu’r uned yn darparu gwell cefnogaeth ac ymgysylltiad gyda dioddefwyr cam-fanteisio troseddol ar blant, sydd yn faes heriol ar hyn o bryd. Bydd mwy o gapasiti yn proffesiynoli a gwella’r gefnogaeth a ddarperir i rai o’r plant mwyaf diamddiffyn o fewn ein cymunedau ac yn dod â datrysiad amlasiantaeth ynghyd i fynd i’r afael â materion cymhleth cam-fanteisio’n rhywiol ar blant a cham-fanteisio troseddol ar blant.
- Hwylusydd Cydlynu a Thasg Amlasiantaeth (MATAC)**
Nod - Cydlynu, hwyluso a goruchwylio cyfarfodydd amlasiantaeth ar gyfer Cam-Drin Domestig.
Manteision – Bydd y MATAC yn penderfynu ar y cyflawnwyr cam-drin domestig mwyaf niweidiol o ddata’r heddlu gan ddefnyddio proses dadansoddi diweddarwch, amllder a difrifoldeb, data partner a dull cytunedig o dargedu bob tramgwyddwr. Mae tystiolaeth yn bodoli, sydd wedi ei gefnogi gan Arolygaeth Cwnstabiliaeth ei Mawrhydi o ffocws amlasiantaeth ar ddatrys problemau.
- Newid y gynnu taser i’r fersiwn ddiweddaraf a chynyddu’r nifer o Swyddogion o 300 i 400**
Nod - Newid yr offer sy’n dod i ddiwedd eu hoes a chynyddu’r nifer o swyddogion hyfforddedig o 100.
Manteision – Cynyddu diogelwch y cyhoedd a swyddogion. Mae’r gost yn seiliedig ar gontract 5 mlynedd sy’n lledaenu’r gost ac yn cynnwys uwchraddio ac offer (cetris ac ati) dros y 5 mlynedd.
- Cronfa Arloesi**
Nod – Cronfa i hyrwyddo arloesi a hyrwyddo profi syniadau newydd
Manteision – Galluogi i fanteision gael eu canfod yn sydyn a galluogi datblygiad sydyn o alluoedd newydd.

- **Arian Ysgogi Digidol**

Nod – Cyllido buddsoddiad mewn offer TGCh.

Manteision – Buddsoddi mewn dyfeisiau ar gyfer swyddogaethau gweithredol a dargedir i alluogi mwy o hyblygrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

- **Arian ysgogi ACE trwy Gronfa'r Comisiynydd**

Nod – Darparu cyllid i sefydliadau partner sy'n mynd i'r afael â phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod

Manteision – Annog a hybu cydweithio i amddiffyn y bobl mwyaf diamddiffyn yn ein cymunedau.

8.16 Cyfanswm y buddsoddiad fydd:

Cynigion	Swyddogion	Staff	Cyfanswm Ailadroddus	Cyfanswm Sefydlu
	Cyferth â Llawn Amser	Cyferth â Llawn Amser	£'000	£'000
1 Cynyddu capasiti a gallu rhagweithiol gweithredol	16	1	783	115
2 Cynyddu capasiti a gallu i ddelio â throeddau difrifol a threfnedig	6		254	8
3 Cynyddu capasiti un pwynt cyswllt ffôn a dadansoddol		3	114	8
4 Datblygu a gweithredu tîm unigolion ar ffo newydd	3		132	19
5 Cynyddu capasiti ar gyfer archwiliadau fforensig digidol	1	1	84	5
6 Cynyddu'r nifer o swyddogion cam-drin domestig	3		127	4
7 Cynyddu nifer o Swyddogion yr Uned Troseddwy'r Rhyw a Thrais	3		127	4
8 Cynyddu swyddogaethau Onyx a darparu gallu cam-fanteisio troseddol ar blant	2		84	3
9 Hwylusydd Cydlynu a Thasg Amlasiantaeth (MATAC)		1	38	2
10 Gwella ac uwchraddio gynnu taser			136	
11 Cronfa Arloesi			60	
12 Buddsoddi i ysgogi digidol				407
13 Arian ysgogi ACE trwy Gronfa'r Comisiynydd				100
Cyfanswm buddsoddiad ychwanegol ar gynnydd Treth y Cyngor o £19.98/7.74%	34	6	1,939	675

9.0 Risgiau

9.1 Mae manylion y risgiau i'r gyllideb yn y dyfodol wedi'u cynnwys yn y CATC. Ceir crynodeb o'r prif risgiau isod; mae rhai o'r rhain eisoes wedi'u hamlygu yn yr adroddiad:

- Ansicrwydd ariannol, yn cynnwys adolygiad o wariant, fformiwla ariannu, brigdoriant, a manylion yn cael eu darparu'n hwyr yn ystod y cylch cynllunio
- Newidiadau yn y dyfodol i'r fformiwla ariannu a all fod yn niweidiol i ogledd Cymru; dileu'r grant gwaelodol
- Gofynion cenedlaethol a lleol sy'n codi – megis Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu a system gyfathrebu newydd yr Heddlu
- Newid yn y galw am blismona
- Darparu cynlluniau arbedion presennol
- Cynllunio arbedion i'r dyfodol
- Y sefyllfa economaidd genedlaethol yn gwaethygu, ac yn arwain at ragor o doriadau (yn cynnwys effeithiau Brexit)
- Cynnydd mewn costau cyflog (gan gynnwys cyfraniadau pensiwn ac yswiriant cenedlaethol) – mae cyflog yn cyfrif am tua 80% o'r gyllideb net.

10. Cadernid a Chronfeydd Wrth Gefn

10.1 Mae'n ddyletswydd ar y Comisiynydd i sicrhau fod ganddo gronfeydd wrth gefn digonol i reoli risgiau. Yn ogystal â'r risgiau ariannu a'r rhagolygon uchod, mae'n rhaid i'r Comisiynydd baratoi ar gyfer risg gwariant (gwario mwy na'r gyllideb), a digwyddiadau mawr costus, trychinebau naturiol neu ddigwyddiadau eraill nad oes modd eu rhagweld. Mae elfen o'r risg yma wedi'i reoli drwy'r cyllidebau yn ystod y flwyddyn drwy'r cyllidebau arian at raid. Mae'r rhain wedi'u lleihau ac mae cyfran uwch o'r risg honno wedi'i drosglwyddo i'r cronfeydd wrth gefn.

10.2 Adolygir y cronfeydd wrth gefn fel rhan o'r broses gyllidebol ac wrth gynhyrchu Datganiad Cyfrifon ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

10.3 Y bwriad yw lleihau'r cronfeydd wrth gefn o £25.8 miliwn i £16.9 miliwn dros y 5 mlynedd nesaf. Bwriedir buddsoddi yn defnyddio'r gronfa rheoli i wneud y newidiadau angenrheidiol yn ystod y ddwy flynedd nesaf.

10.4 Bydd defnyddio'r cronfeydd wrth gefn yn dibynnu ar y penderfyniadau terfynol ar wariant cyfalaf a'r sefyllfa refeniw derfynol yn 2018-19, felly mae'r tabl isod yn dangos y cynllun presennol i ddefnyddio'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i gefnogi gwasanaethau a lleihau'r pwysau ar y gyllideb refeniw. Os nad yw'r defnydd o'r gronfa wrth gefn yn hysbys (megis cronfa wrth gefn digwyddiadau mawr) ni ddangosir unrhyw newid. Mae manylion y sefyllfa a ragwelir mewn perthynas â chronfeydd wrth gefn ar ddiwedd bob blwyddyn wedi'u nodi yn y tabl. Cyhoeddodd y Gweinidog Plismona ganllawiau newydd ar dryloywder y

cronfeydd wrth gefn yn ystod 2018-20, mae'r CATC yn categoreiddio'r cronfeydd wrth gefn yn unol â'r canllawiau ac mae disgrifiad llawn o bob cronfa wrth gefn.

- 10.5 Mae'r cronfeydd wrth gefn yn agosáu at ran isaf yr ystod sy'n dderbyniol, gan ystyried y risgiau ariannol sydd wedi eu trosglwyddo i'r cronfeydd wrth gefn o'r cyllidebau blynyddol dros y blynyddoedd diwethaf. Bydd unrhyw wariant sylweddol sydd heb ei gynllunio yn golygu y bydd angen ailgyflenwi'r cronfeydd wrth gefn er mwyn rheoli risgiau yn y dyfodol.

Sefyllfa Cronfeydd wrth Gefn

<i>Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio</i>	31.3.19	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23
	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
	£m	£m	£m	£m	£m
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	1.109	0.866	1.011	0.734	0.884
Balans y Gronfa Gyffredinol	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189
Cronfa wrth Gefn Gyffredinol wedi'i Chlustnodi	14.683	11.502	11.333	11.145	10.840
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu defnyddio	20.981	17.557	17.533	17.068	16.913

Cronfa wrth Gefn Gyffredinol wedi'i Chlustnodi

Disgrifiad	31.3.19	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23
	£m	£m	£m	£m	£m
Buddsoddiad Cyfalaf	0.448	0.000	0.000	0.000	0.000
Digwyddiad Mawr	2.197	2.197	2.197	2.197	2.197
Cronfa Bensiwn Salwch wrth Gefn	0.915	0.915	0.915	0.915	0.915
Cronfa Yswiriant wrth Gefn	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Cronfa PFI wrth Gefn	4.333	4.377	4.306	4.118	3.813
Diogelwch a Chynnal a Chadw Ystadau	0.834	0.834	0.834	0.834	0.834
Rheoli Newid	3.772	0.995	0.897	0.897	0.897
Cronfa Partneriaethau wrth Gefn	0.553	0.553	0.553	0.553	0.553
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	0.226	0.226	0.226	0.226	0.226
Cronfa Gyfreithiol Swyddfa'r Comisiynydd	0.051	0.051	0.051	0.051	0.051
Cronfa wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd	0.181	0.181	0.181	0.181	0.181
Cyfanswm	14.683	11.502	11.333	11.145	10.840

11. Cyfalaf

- 11.1 Mae'r Rhaglen Gyfalaf bresennol, a ddatblygwyd yn 2013-14, yn tynnu tua'i therfyn. Erbyn diwedd 2018-19 bydd y canlynol wedi'i gyflawni
- 4 cyfleuster mawr newydd yn Llangefni, Llandudno a Wrecsam (2 adeilad)
  - 20 cyfleuster wedi'i ailwampio ac adleoliadau
  - Parhau â'r Rhaglen Amnewid Cerbydau
  - Uwchraddio rhwydweithiau, gweinyddwyr, byrddau gwaith, dyfeisiau symudol a newid systemau technoleg yr Ystafell Reoli.
- 11.2 Mae angen buddsoddiad parhaus mewn asedau ac isadeiledd yr Heddlu er mwyn sicrhau arferion gwaith effeithlon a modern. Mae strategaethau ystadau, TG a fflyd wedi cael eu diweddarau ac yn llywio'r Rhaglen Gyfalaf tymor canolig newydd dros y 12 mis nesaf. Mae cynlluniau wedi eu paratoi ar gyfer y Rhaglen ddrafft 2019-20 ac mae amcangyfrifon wedi eu cynnwys ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol, a bydd y rhain yn destun achosion busnes cyn rhoddir unrhyw gymeradwyaeth i fwrw ymlaen â nhw.
- 11.3 Roedd Rhaglen Ystadau 2019-20 yn cynnwys darpariaeth ar gyfer datblygu Gorsaf Heddlu Pwllheli. Mae gwaith yn y dyfodol yn cael ei gynllunio fel rhan o'r Strategaeth Ystadau.
- 11.4 Mae angen buddsoddiad sylweddol ar gyfer isadeiledd TG. Mae hwn yn cael ei gyfarwyddo gan y Bwrdd Rhaglen Trawsnewid Digidol. Bydd rhoi tabledi a dyfeisiau tebyg i swyddogion a staff gweithredol yn galluogi symudedd a'r defnydd o'r Rhaglen Galluogi Cenedlaethol o ran y meddalwedd diweddaraf sydd ar gael. Mae achosion busnes wedi ei ddarparu ym mhob maes, disgwylir i'r achosion a manteision busnes gael eu cadarnhau dros y misoedd nesaf. Mae'r rhaglen hefyd yn cynnwys newid y cyfarpar fideo a wisgir ar y corff.
- 11.5 Mae'r rhaglen yn fforddiadwy ac wedi'i hariannu yn defnyddio grantiau, cronfeydd wrth gefn, refeniw uniongyrchol a benthyca. Y strategaeth gyffredinol yw lleihau benthyca allanol a gwneud y mwyaf o'r symiau yn y gyllideb refeniw drwy ddefnyddio cyfraniad refeniw uniongyrchol a derbyniadau cyfalaf sydd, yn eu tro, yn lleihau taliadau llog.
- 11.6 Mae rhagor o fanylion ar gael yn y CATC; bydd y cynllun manwl terfynol yn cael ei gymeradwyo'n ffurfiol gan y Comisiynydd fel rhan o'r Strategaeth Cyfalaf sy'n cynnwys Strategaethau Cod Darbodus a Rheoli'r Trysorlys.

11.7 Rhaglen Gyfalaf 2019-20 i 2024-25

GWARIANT:	£'000
	CYFANSWM
Rhaglen Ystadau	17,129
Cerbydau ac Offer eraill	8,355
Offer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	7,641
	<hr/>
	33,125

CYLLID:

Grant Cyffredinol y Swyddfa Gartref	2,772
Cyfraniadau Refeniw	6,116
Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	2,528
Derbyniadau Cyfalaf	1,600
Benthyca ar gyfer Ystadau	16,004
Benthyca ar gyfer Rhaglen Newid Offer	4,105
Cyfanswm	<u>33,125</u>

12. Ystyried y Dewisiadau

- 12.1 Mae'r Comisiynydd wedi ystyried yr holl ddewisiadau sydd ar gael o fewn yr adnoddau sydd ar gael a'r paramedrau a'r gofynion a osodwyd gan y Llywodraeth. Cyflawnwyd gwaith helaeth gan y RhGG er mwyn nodi arbedion a symud adnoddau o fewn y sefydliad. Mae arbedion o £2.8 miliwn wedi ei ganfod ar gyfer 2019/20; mae angen hwn i fynd i'r afael â meysydd lle mae bylchau wedi datblygu ac mae angen cynnal lefelau gwasanaeth, yn benodol o fewn adnoddau ymchwiladol a buddsoddi digidol. Mae chwyddiant cyflog wedi cynyddu wrth i'r Llywodraeth lacio cyfyngiadau cyflog y sector cyhoeddus, ac mae hyn wedi ehangu yn 2019/20 a 2020/21 gan gyfraniadau pensiwn ychwanegol. Bydd angen cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 6.9% er mwyn talu costau chwyddiant yn seiliedig ar y setliad grant gwastad. Dyma oedd yr ystyriaeth wreiddiol. Roedd y cyhoeddiad cyllid yn darparu cyllid ychwanegol, ond hefyd yn cynyddu'r lefel ddisgwyliedig o wasanaeth mewn meysydd penodol a hyblygrwydd y Comisiynwyr i gynyddu treth y cyngor £24; roedd cyfanswm ffigyrau'r Swyddfa Gartref yn rhagdybio y byddai'r Comisiynwyr yn gwneud hyn. Yn dilyn y cyhoeddiad cyllid, cyflwynwyd amryw o gynigion amlinellol i'r Comisiynwyr yn cynnwys cynyddu treth y cyngor £24. Dros gyfnod y Nadolig archwiliwyd y cynigion hyn yn fanwl a chyflwynwyd nifer o gynigion y gellir eu darparu ar gyfer y meysydd targed a fyddai'n gwella darpariaeth gwasanaeth. Byddai hyn yn darparu 40 o swyddogion a staff ychwanegol. Wrth benderfynu ar y cynnydd arfaethedig yn Nhreth y Cyngor, rhaid canfod cydbwysedd rhwng fforddiadwyedd ar gyfer talwyr y Dreth leol a sicrhau bod gan wasanaethau'r heddlu ddigon o gyllid, yn seiliedig ar yr hyn sydd wedi digwydd dros yr wyth blynedd diwethaf a'r rhagdybiaethau am y pum mlynedd nesaf. Bydd toriadau ychwanegol a chynnydd mewn chwyddiant yn taro'r niferoedd ar y rheng flaen a nifer y swyddogion. Yn seiliedig ar hyn, a'r arbedion a wnaed gan yr Heddlu eisoes, penderfynodd y Comisiynydd beidio â chynyddu treth y cyngor £24, fel yr argymhellwyd, ond cynnig cynnydd o £19.98 (7.74%) a fydd yn diogelu'r gyllideb ac yn caniatáu buddsoddi mewn swyddi'r rheng flaen.
- 12.2 Cynhaliodd y Comisiynydd drafodaethau gyda'r Prif Gwnstabl a gadarnhaodd bod codi Treth y Cyngor 7.74% yn darparu cyllideb ddigonol i weithredu'r gwasanaeth plismona yn 2019/20. Fodd bynnag, oherwydd ansicrwydd ynghylch lefel y dyraniad grant yn y dyfodol, dyfarniadau cyflog a newidiadau yn y pwysau gweithredol, nid yw'n bosib gwneud sylw ar hyn o bryd ar gywirdeb y rhagdybiaethau cynllunio, a rhaid deall y byddai gostyngiad sylweddol yn y

dyraniad grant neu gynnydd uwch na'r disgwyl yn y dyfarniad cyflog yn arwain at doriadau pellach a chynnydd uwch yn Nhreth y Cyngor yn y dyfodol.

12.3 Wrth gynyddu Treth y Cyngor 7.74% y swm ar gyfer bob band eiddo yw:

Band Treth	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Treth y Cyngor £	185.40	216.30	247.20	278.10	339.90	401.70	463.50	556.20	648.90

12.4 Praesept pob ardal filio fydd:

Awdurdod Bilio

	2019-20 Sylfaen Drethu	Praesept £
Cyngor Sir Ynys Môn	31,571.46	8,780,023
Cyngor Gwynedd	51,926.38	14,440,726
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	50,226.00	13,967,851
Cyngor Sir Ddinbych	39,908.14	11,098,454
Cyngor Sir y Fflint	64,317.00	17,886,558
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	53,421.03	14,856,388
	<hr/> 291,370.01	<hr/> 81,030,000

13. Goblygiadau

Amrywiaeth	Bydd argymhellion yr adroddiad yn effeithio ar nifer y gweithwyr yn yr Heddlu yn y dyfodol.
Ariannol	Diben yr adroddiad hwn yw argymhell Praesept a Threth y Cyngor 2019/20, ac egluro'r ffactorau sydd wedi'u hystyried wrth wneud yr argymhelliad hwn. Er bod yr argymhelliad ar gyfer un flwyddyn ariannol, mae'n bwysig ystyried y sefyllfa hirdymor a thymor canolig wrth wneud penderfyniadau.

	Mae adnoddau ariannol digonol yn hanfodol er mwyn gweithredu Cynllun yr Heddlu a Throsedd a chyflawni ein gofynion cyfreithiol.
Cyfreithiol	Mae'r adroddiad hwn, yn ogystal â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, yn darparu gwybodaeth ddigonol i'r Panel Heddlu a Throsedd wneud penderfyniad a all wrthsefyll her gyfreithiol yn y dyfodol.
Risg	Mae'r adroddiad hwn yn nodi ac yn gwerthuso'r risgiau yn sgil yr argymhellion.
Heddlu a Throsedd	Nid oes goblygiadau heddlu a throsedd ar wahân.

Atodiad A

Gwariant	Cyllideb	'Cyn	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol	Gost.	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol
	2018-19	2019-20	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Cyflog Swyddogion Heddlu	74,850	5,479	80,328	82,232	84,008	86,056	88,275
2 Cyflog Staff yr Heddlu	44,470	1,443	45,913	46,816	47,736	48,675	49,633
3 Goramser Swyddogion Heddlu	2,034	41	2,075	2,116	2,159	2,202	2,246
4 Goramser Staff yr Heddlu	421	9	430	438	447	456	465
5 Lwfansau	1,487	-120	1,367	1,357	1,348	1,339	1,330
6 Hyfforddiant	680	44	724	738	753	768	783
7 Gweithwyr Eraill	695	-136	559	571	582	594	605
8 Taliadau Pensiwn Uniongyrchol	3,227	78	3,305	3,384	3,465	3,548	3,634
9 Costau Ynni	1,049	371	1,420	1,463	1,507	1,552	1,599
10 Costau Rhedeg Adeiladau Atgyweirio a Chynnal a Chadw	6,720	-277	6,443	6,572	6,703	6,837	6,974
11 Cerbydau	564	-28	536	546	557	568	580
12 Costau Rhedeg Cerbydau	1,936	5	1,941	1,991	2,042	2,095	2,150
13 Lwfansau Car a Theithio	760	0	760	775	790	806	822
14 Uned Awyr	589	0	589	601	613	626	638
15 Offer	844	156	1,000	1,020	1,040	1,061	1,082
16 Dillad a Gwisgoedd	484	-17	467	477	486	496	506
17 Argraffu a Nwyddau Swyddfa	424	0	424	433	441	450	459
18 TG a Chyfathrebu	9,838	916	10,754	10,969	11,188	11,412	11,640
19 Cynhaliaeth Cyflenwadau a Gwasanaethau	336	15	351	358	365	372	380
20 Eraill	2,507	31	2,538	2,572	2,606	2,641	2,676
21 Cydweithio a Phartneriaethau	5,140	292	5,432	5,541	5,651	5,764	5,880

	Cyllideb	+ 'Cyn.	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol	Gost.	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol
	2018-19	20	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Incwm Ffioedd Dyfodol a Chytraniaid							
23 Cyfalaf	1,864	743	2,607	2,032	2,040	2,040	2,040
27 Cyfalaf	-5,167	157	-5,010	-5,010	-5,010	-5,010	-5,010
24 Cyllid Sefyllfaoedd Arbennig	400	0	400	400	400	400	400
28 Llog ar Falansau	-150	50	-100	-100	-100	-100	-100
25 Chwyddiant ac Arian at Raid	400	60	460	460	460	460	460
29 Incwm	-3,270	236	-3,034	-3,034	-3,034	-3,034	-3,034
26 Cronfa Diogelwch Cymunedol	1,467	100	1,567	1,467	1,467	1,467	1,467
30 Grantiau Penodol Gwariant Gros	-8,993	1,773	-10,766	-9,131	-9,079	-9,026	-8,974
	163,926	9,205	173,130	176,083	179,623	183,470	187,525
Cyfanswm Incwm	-17,580	1,330	-18,910	-17,275	-17,223	-17,170	-17,118
31 Cronfa PFI wrth Gefn	121	-77	44	-71	-188	-306	-425
Gwariant Net	146,467	7,798	154,264	158,737	162,212	165,994	169,982
32 Cyfanswm Grantiau	-71,728	1,506	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234
33 Praesept	-74,739	6,291	-81,030	-84,738	-88,462	-92,206	-95,968
Cyllid	-146,467	7,797	-154,264	-157,972	-161,696	-165,440	-169,202
Balans Blynyddol	0	0	0	765	-249	38	225
ACHOS SYLFAENOL - Cronnus	0	0	0	765	516	554	780

Pwysau Costau Ychwanegol yn y**Dyfodol**

a. RhGG

Adolygiad Ymchwiliadol	-25	-25	-25	-25
Ymateb	428	428	428	428
b. PEQF	779	1,435	1,647	1,671
c. Cyllid Cyfalaf	400	400	400	400
d. TG - NEP	305	305	305	305
Cynnydd blynyddol	1,887	656	213	24

Cyfanswm Cronnus**1,887 2,543 2,756 2,779****Cynllun arbedion y dyfodol****RhGG/Uned Galw a Gallu**

Plismona Cymdogaethau	1,493	0	0	0
Y ddalfa	82	82	0	0
Rheoli Digwyddiadau	222	0	0	0
Adolygiadau Digidol ac Uned Galw a Gallu	500	250	250	250

Meysydd Adolygu Eraill

Contractau TG	75	75	0	0
Ystadau	200	0	0	0
Caffael	80	0	0	0
Cynllun Arbedion Blynyddol	2,653	407	250	250

Arbedion Cronnus**2,653 3,059 3,309 3,559****Cyfanswm Net****0 0 0 0**

Home Office

Home Secretary

2 Marsham Street
London SW1P 4DF
www.gov.uk/home-office

Rt Hon Yvette Cooper MP
House of Commons
London
SW1A 0AA

13 December 2018

Dear Yvette,

I will today place in the Library my provisional proposals for the aggregate amount of grant to local policing bodies in England and Wales for 2019/20. Copies will also be available in the Vote Office.

The Welsh Government is also setting out today its proposals for the allocation of Welsh Government funding in 2019/20 for Police and Crime Commissioners in Wales.

As is usual, these provisional proposals will now be subject to consultation, before final proposals are brought forward for the approval of the House early next year. The Secretary of State for Housing, Communities and Local Government is announcing the council tax referendum principles for all local authorities in England in 2019/20, including those applicable to Police and Crime Commissioners. After considering any representations, he will set out the final principles in a report to the House and seek approval for these in parallel with the final Local Government Finance Report. Council tax in Wales is the responsibility of Welsh Ministers.

Provisional Settlement for 2019/20

The first role of government is to protect the public. We will always ensure that the police have the powers and resources needed to keep our citizens and communities safe.

We know that the police need the right capabilities and resources to respond to the changing nature of crime. This financial year, we provided forces with a £460m increase in overall funding, including increased funding to tackle counter-terrorism and £280m for local policing through the police precept. Most Police and Crime Commissioners set out plans to use this funding to either protect or enhance frontline policing.

Last year, we indicated we would provide a similar funding settlement in 2019/20, if the police made progress in delivering further commercial savings, used mobile digital working and increased financial reserves transparency. The police have delivered on these conditions and are on track to deliver £120m in commercial and

back office savings by 2020/21 and move towards a new commercial operating model. All forces have published reserves strategies using the guidance we published in January.

We have reviewed the demand on the police again. It is clear that demand pressures on the police have risen this year as a result of changing crime. There has been a major increase in the reporting of high harm, previously hidden crimes such as child sexual exploitation and modern slavery. The challenge from serious and organised crime networks is growing. Through the Serious Violence Strategy, we are bearing down on the worst spike in serious violence and knife crime that we have seen in a decade by combining support for more robust and targeted policing with effective long-term investment in prevention and earlier intervention. And we need to recognise the work done by the police to combat the evolving threat from terrorism. The Government is determined to support the police to meet the demand across counter-terrorism, serious and organised crime and local policing.

As the Chancellor announced at the Budget, funding for counter-terrorism policing will increase by £160m compared to the 2015 Spending Review settlement. This is a year on year increase in counter-terrorism police funding of £59m (8%) compared to 2018/19. This increases the counter-terrorism budget to £816m, including £24m for an uplift in armed policing from the Police Transformation Fund. This is a significant additional investment in the vital work of counter-terrorism police officers across the country. PCCs will be notified of force allocations separately. These will not be made public for security reasons.

The Government has prioritised serious and organised crime (SOC) within our funding for national priorities in 2019/20. SOC is a growing international problem. Criminal networks are increasingly resilient and adaptable, exploiting technology and becoming involved in almost every type of crime. The new SOC Strategy, published on 1 November, sets out the Government's approach to tackling the rising threat from SOC. Police forces, alongside the NCA and Regional Organised Crime Units, play an essential role in delivering the strategy by tackling the SOC threats that harm our communities and the individuals who live and work in them. We will invest £90m in much-needed SOC capabilities at national, regional and local levels, with a significant proportion allocated directly to police forces for investment in SOC capabilities. We will step up our efforts against a range of SOC threats including economic crime, child sexual exploitation, fraud and cyber-crime.

We will also help forces to both meet additional demand and manage financial pressures. In total, we will enable an increase in funding for the police system of up to £970m, the biggest increase since 2010. This includes increases in Government grant funding, full use of precept flexibility, funding to support pensions costs, and increased national funding to meet the threats from counter-terrorism and serious and organised crime.

We are increasing the general Government grants to Police and Crime Commissioners by £161m (including £90m additional funding from the Exchequer) to a total of £7.8bn, including a £146m increase in core grant funding. Each PCC will see their Government grant funding protected in real terms. Specific grants to the Metropolitan Police Service and City of London Police will increase by £14m; an

affordable increase that will better reflect the additional costs of policing London, at a time when the Metropolitan Police Service faces specific financial pressures, and the City of London Police does not benefit from additional Council Tax precept flexibility.

Following the announcement at the Budget that the Government would allocate funding from the Reserve to pay part of the costs of increases in public sector pensions contributions in 2019/20, we are allocating a further £153m of specific grant funding to support the policing system with increases in pensions contributions (including additional funding for the counter-terrorism police network and the National Crime Agency). This funding will be distributed according to a methodology developed with police leaders.

We are also proposing to double the precept flexibility for locally accountable PCCs. Last year, we provided an additional £12 precept flexibility. This year, we propose giving PCCs the freedom to ask for an additional £2 a month in 2019/20, to increase their Band D precept by £24 in 2019/20 without the need to call a local referendum.

It will be for locally accountable PCCs to take decisions on local precept and explain to their electorate how this additional investment will help deliver a better police service. We cannot say today how much the additional precept flexibility will raise. Last year, the vast majority of PCCs used their flexibility. If all PCCs use their flexibility in full in 2019/20, based on the latest Office of Budget Responsibility tax base forecasts, it will mean around an additional £509m public investment in our police system.

Taken together, this substantial increase in police funding will enable forces to continue recruiting, fill crucial capability gaps such as in detectives, meet their genuine financial pressures, drive through efficiency programmes, and improve their effectiveness by preventing crime and delivering better outcomes for victims of crime.

In addition to these increases in direct funding, we will also support PCCs and forces through continued investment of £175m in the Police Transformation Fund (PTF) and £495m to improve police technology, as we did last year. Our priorities in the PTF are to support sector led initiatives that will build important national capabilities delivered to forces through the major national police led programmes, which include a Single Online Home (Policing website) to engage more effectively with the public, and new ways of working through productivity and cyber-security tools supporting collaboration. The Home Office technology programmes will, for example, replace and upgrade end of life critical infrastructure such as the Airwave communication system with the 4G Emergency Services Network. The Law Enforcement Data Service will replace the existing Police National Computer and Police National Database with an integrated service to provide intelligence to law enforcement and its partners. I set out in an annex to this letter further information regarding police funding in 2019/20, namely tables illustrating how we propose to allocate the police funding settlement between the different funding streams and between Police and Crime Commissioners for 2019/20.

This investment will support four key pillars of police effectiveness. Firstly, increasing capacity, including investing in Police Now to attract excellent new talent, while

introducing technology that saves time – so officers spend longer on the frontline. Secondly, crime prevention, including funding for innovative new techniques. Thirdly, enhancing the support we offer to hard-working frontline police officers and staff, with the new national welfare service. And finally, through ensuring system leaders provide national direction on performance, including through working more smartly, with the digitally enabled modern tools to police effectively.

This settlement sets out four priority areas to drive efficiency, productivity and effectiveness next year to drive improvements in services to the public.

1. On behalf of the taxpayer, the Government will expect to see continued efficiency savings in 2019/20 through collective procurement and shared services. We need to see national approaches to procuring forensics, vehicles and basic equipment such as helmets, developed over the coming year. And we will be setting an expectation that every force contributes substantially to procurement savings; we will work with the police to agree the right force level objectives for 2019/20 and 2020/21 in the coming months. All forces should also contribute to the development of a new commercial operating model over 2019/20.
2. We will expect major progress to resolve the challenges in investigative resource identified by Her Majesty's Inspectorate of Constabulary and Fire & Rescue Services, including recruiting more detectives to tackle the shortfall. We will work with the College of Policing and the National Police Chiefs' Council to support forces to make this change by accelerating their action plan on investigations, making full use of the innovation offered by Police Now.
3. Forces will have to continue improving productivity, including through smarter use of data, and digital capabilities including mobile working, with an ambition to deliver £50m of productivity gains in 2019/20.
4. Furthermore, we expect forces to maintain a SOC response that spans the identification and management of local threats as well as support for national and regional priorities. This response should be built around the disruption of local SOC threats alongside SOC prevention, safeguarding, partnerships and community engagement.

This settlement is the last before the next Spending Review, which will set long term police budgets and look at how resources are allocated fairly across police forces. The Home Office is grateful to the police for the good work they are doing to build the evidence base to support that work, and we will also want to see evidence that this year's investment is being well spent. In addition to working together to understand demand, we will be working with the police to present an ambitious plan to drive improved efficiency, productivity and effectiveness through the next Spending Review period.

I have made clear that the Government's priorities are an increasing emphasis on crime prevention, while maintaining a focus on catching the perpetrators of crime; improved outcomes for victims of crime; better support for front line officers; and a

step change in the effectiveness of how data and digital technology are used to build a smarter police system and support a more effective service to the public.

The Government pays tribute to our police forces and police staff around the country for their exceptional attitude, hard work and bravery.

I am arranging for copies of this letter and the attached information to be placed in the libraries of both Houses.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'S. Javid', with a small comma at the end.

Rt Hon Sajid Javid MP

Home Secretary

TABLES

Table 1: Provisional change in total resource funding for England and Wales 2019/20, compared to 2018/19

PCC	Total resource funding including pensions grant in 2019/20*		
	2018/19	2019/20	Cash increase
	£m		
Avon & Somerset	281.7	302.9	21.2
Bedfordshire	104.6	112.7	8.0
Cambridgeshire	134.0	144.5	10.5
Cheshire	177.9	192.0	14.2
City of London	57.0	61.0	4.0
Cleveland	125.4	132.7	7.2
Cumbria	102.9	110.0	7.1
Derbyshire	167.2	179.6	12.4
Devon & Cornwall	291.3	314.1	22.8
Dorset	124.7	135.0	10.4
Durham	115.6	123.1	7.5
Dyfed-Powys	99.1	107.2	8.1
Essex	275.9	298.8	23.0
Gloucestershire	110.3	118.8	8.5
Greater London Authority	2,560.1	2,732.1	172.0
Greater Manchester	556.1	590.8	34.7
Gwent	123.5	132.0	8.5
Hampshire	314.2	339.2	25.0
Hertfordshire	188.9	204.9	16.0
Humberside	175.3	186.8	11.5
Kent	288.8	312.4	23.6
Lancashire	266.8	285.2	18.4
Leicestershire	175.5	188.2	12.7
Lincolnshire	113.9	122.4	8.6
Merseyside	312.6	330.9	18.2
Norfolk	153.6	164.8	11.2
North Wales North	146.5	157.2	10.7
Yorkshire	144.8	155.9	11.1
Northamptonshire	126.0	135.3	9.2
Northumbria	265.3	283.3	18.0
Nottinghamshire	195.1	208.2	13.1
South Wales	271.0	290.1	19.1
South Yorkshire	245.8	261.4	15.6
Staffordshire	182.7	195.9	13.3
Suffolk	116.2	125.3	9.2
Surrey Sussex	217.0	234.6	17.6
Thames Valley	264.9	287.2	22.3
Warwickshire	389.7	422.4	32.7
West Mercia	94.1	101.5	7.4
West Midlands	205.8	221.9	16.2
West Yorkshire	534.3	568.6	34.2
Wiltshire	418.1	446.6	28.5
	109.2	118.3	9.1
Total England & Wales	11,323.4	12,136.0	812.5

* Total resource funding consists of core grant funding, National and International Capital City (NICC) grants, Legacy Council Tax grants, Precept grant, Pensions grant and police precept. Allocations of individual grant streams are set out in tables 3 and 4. 2019/20 precept figures are calculated by assuming that PCCs in England and Wales increase their precept Band D level by £24, and Office for Budget Responsibility forecast tax base increases.

The overall annual increase in total police funding is up to £970m, which includes a £59m increase in counter-terrorism police funding (including firearms uplift), an £89m increase in funding for national priorities excluding firearms uplift (including £90m SOC funding), and £10m of pensions grant funding for counter-terrorism policing and the National Crime Agency. Figures may not sum due to rounding.

Table 2: Police resource funding 2019/20 (excluding specific counter-terrorism funding)

Police funding	2019/20
	£m
Overall police funding (Government funding and precept) (a+d)	13,165
Government funding (a)	9,018
o/w Reallocations and adjustments (b)	1,029
PFI	73
Police technology programmes	495
Arms length bodies	63
Top-ups to NCA and ROCUs	56
Serious and Organised Crime Strategy implementation	90
Police transformation fund	175
Special Grant	73
Pre-charge bail	4
o/w Government funding to PCCs¹ (c=a-b)	7,989
Core grant funding ²	7,108
Cash percentage change in core grant funding from 2018/19	2.1%
Council tax grants ³	548
National and International Capital City (NICC) grants	190
Pensions grant ⁴	143
Precept⁵ (d)	4,147
Total funding to PCCs⁶ (e=c+d)	12,136

¹ Government funding to PCCs consists of core grant funding, National and International Capital City (NICC) grants, Legacy Council Tax grants, Precept grant and Pensions grant.

² Core grant funding consists of Home Office main grant, former DCLG formula funding, Welsh Government funding and Welsh Top-Up grant.

³ Council tax grants consists of Legacy Council Tax grants, including those accessed from the Ministry for Housing, Communities and Local Government (MHCLG), and Precept grant.

⁴ Pensions grant payable to PCCs. Counter-terrorism policing and the National Crime Agency are receiving additional Pensions grants totalling £10m, which are not included in this table.

⁵ 2019/20 precept figures are calculated by assuming that PCCs in England and Wales increase their precept Band D level by £24, and Office for Budget Responsibility forecast tax base increases.

⁶ Total funding to PCCs consists of Government funding to PCCs and precept.

Figures may not sum due to rounding

Table 3: Resource allocations for England and Wales 2019/20*

PCC	2019/20				
	HO Core (incl. Rule 1)	Welsh Top- up	Welsh Government	Ex-DCLG Formula Funding	Legacy Council Tax Grants (total from HO)
	£m				
Avon & Somerset	105.8	-	-	56.8	14.7
Bedfordshire	40.6	-	-	23.5	4.6
Cambridgeshire	48.9	-	-	24.5	6.5
Cheshire	61.9	-	-	45.0	8.3
City of London	18.5	-	-	33.8	0.1
Cleveland	46.5	-	-	38.8	7.7
Cumbria	28.9	-	-	31.0	4.8
Derbyshire	62.6	-	-	37.9	8.7
Devon & Cornwall	103.5	-	-	63.5	15.5
Dorset	41.5	-	-	17.4	7.9
Durham	43.0	-	-	37.2	6.1
Dyfed-Powys	34.2	2.8	13.4	-	-
Essex	103.6	-	-	56.2	13.1
Gloucestershire	34.6	-	-	19.6	6.1
Greater London Authority	867.9	-	-	754.2	119.7
Greater Manchester	228.3	-	-	182.4	25.7
Gwent	41.3	-	31.7	-	-
Hampshire	120.9	-	-	63.5	12.9
Hertfordshire	71.9	-	-	36.6	10.2
Humberside	67.7	-	-	46.8	10.0
Kent	107.1	-	-	67.0	13.3
Lancashire	101.3	-	-	79.6	12.8
Leicestershire	65.8	-	-	39.9	8.9
Lincolnshire	38.7	-	-	20.4	6.8
Merseyside	123.4	-	-	113.5	15.6
Norfolk	50.6	-	-	28.9	9.3
North Wales	49.4	1.3	22.5	-	-
North Yorkshire	42.0	-	-	27.2	7.9
Northamptonshire	43.5	-	-	24.3	6.6
Northumbria	111.0	-	-	108.0	8.2
Nottinghamshire	78.5	-	-	48.4	9.7
South Wales	84.9	-	75.8	-	-
South Yorkshire	101.3	-	-	77.9	10.9
Staffordshire	67.0	-	-	40.2	12.0
Suffolk	41.0	-	-	23.0	6.8
Surrey Sussex	62.6	-	-	29.4	9.2
Thames Valley	98.6	-	-	54.2	13.2
Warwickshire	142.3	-	-	74.3	15.3
West Mercia	31.3	-	-	17.5	5.2
West Midlands	66.8	-	-	43.6	12.0
West Yorkshire	252.7	-	-	181.3	19.0
Wiltshire	172.8	-	-	130.1	16.7
	37.8	-	-	20.8	5.2
Total England & Wales	4,142.7	4.1	143.4	2,818.1	507.4

*In addition to the grants listed above:

- The Greater London Authority (on behalf of the Mayor's Office for Policing and Crime) and the Common Council of the City of London (on behalf of the City of London police) are receiving National and International Capital City (NICC) grants of £185.3m and £4.8m respectively.

- The Common Council of the City of London is receiving a Precept grant of £2.7m.

- The Greater London Authority and the Common Council of the City of London also have access to council tax freeze grant funding from MHCLG.

- All PCCs are also receiving a Pensions grant – see table 4 for allocations.

Figures may not sum due to rounding

Table 4: Pensions grant allocations for England and Wales 2019/20

PCC	2019/20
	£m
Avon & Somerset	2.8
Bedfordshire	1.1
Cambridgeshire	1.4
Cheshire	2.1
City of London	0.8
Cleveland	1.3
Cumbria	1.2
Derbyshire	1.9
Devon & Cornwall	3.3
Dorset	1.4
Durham	1.3
Dyfed-Powys	1.3
Essex	2.9
Gloucestershire	1.2
Greater London Authority - officers	31.5
Great London Authority - staff	14.0
Greater Manchester	6.6
Gwent	1.3
Hampshire	3.0
Hertfordshire	2.0
Humberside	1.9
Kent	3.4
Lancashire	3.1
Leicestershire	1.9
Lincolnshire	1.2
Merseyside	3.6
Norfolk	1.6
North Wales North	1.6
Yorkshire	1.4
Northamptonshire	1.3
Northumbria	3.4
Nottinghamshire	2.0
South Wales	3.1
South Yorkshire	2.6
Staffordshire	1.8
Suffolk	1.2
Surrey Sussex	2.0
Thames Valley	2.7
Warwickshire	4.3
West Mercia	0.9
West Midlands	2.1
West Yorkshire	7.0
Wiltshire	5.1
	1.0
Total England & Wales	142.6
Counter-terrorism policing	9.7
National Crime Agency	0.3
Total	152.6

Figures may not sum due to rounding

Table 5: Police capital 2019/20

Police Capital	2019/20
	£m
Police Capital Grant	46.9
Special Grant Capital	1.0
Police Live Services	13.1
National Police Air Service	11.5
Arms Length Bodies	3.5
Total	76.0

Table 6: Capital grant allocations for England and Wales 2019/20

PCC	2018/19	2010/20
	£m	£m
Avon & Somerset	1.0	1.0
Bedfordshire	0.4	0.4
Cambridgeshire	0.5	0.5
Cheshire	0.6	0.7
City of London	0.4	0.4
Cleveland	0.5	0.5
Cumbria	0.4	0.4
Derbyshire	0.6	0.6
Devon & Cornwall	1.1	1.1
Dorset	0.4	0.4
Durham	0.5	0.5
Dyfed-Powys	0.3	0.3
Essex	0.9	1.0
Gloucestershire	0.4	0.4
Greater London Authority	12.2	12.4
Greater Manchester	2.3	2.4
Gwent	0.4	0.5
Hampshire	1.2	1.2
Hertfordshire	0.6	0.6
Humberside	0.7	0.7
Kent	1.1	1.1
Lancashire	1.1	1.1
Leicestershire	0.7	0.7
Lincolnshire	0.4	0.4
Merseyside	1.4	1.4
Norfolk	0.5	0.5
North Wales North	0.5	0.5
Yorkshire	0.4	0.4
Northamptonshire	0.4	0.4
Northumbria	1.3	1.3
Nottinghamshire	0.7	0.8
South Wales	1.0	1.0
South Yorkshire	1.1	1.1
Staffordshire	0.7	0.7
Suffolk	0.4	0.4
Surrey	0.6	0.6
Sussex	0.9	0.9
Thames Valley	1.5	1.5
Warwickshire	0.4	0.4
West Mercia	0.7	0.7
West Midlands	2.5	2.5
West Yorkshire	1.8	1.8
Wiltshire	0.4	0.4
Total England & Wales	45.9	46.9

Figures may not sum due to rounding